

Modül (öneri) No	222
Öğrenme Alanı (Temel konu)	Ahırzaman Alametleri
Modül (Alt konu)	Ahırzaman Alametlerinin İzahı
Amaçlar	- Ahırzamanla ilgili hadislerde geçen teşbih (benzetme) ve temsillerin, zamanla hakikat-i maddiye (gerçek madde) zannedilmesinden kaynaklanan hataları ayırt eder. "Süfyan'ın eli delik olması" ifadesinin fiziksel bir delik değil, israf ve sefahet yoluyla insanları esir etmek olduğunu kavrar. "Allah Allah diyen kalmayacak" rivayetinin, zikirhanelerin kapanması ve şairde (ezan gibi) Allah isminin yerine başka isimlerin konulması manasına geldiğini idrak eder. - Deccal'ın "yalancı cennet ve cehennemi" tabirinin, hapisane ve okul gibi kurumların manevi suretlerine bir işaret olduğunu anlar.
Süre	40'
Seviye	Seviye-3
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	Sokratik Tartışma: İroni (yanlış algıları sarsma) ve doğurtmaca (doğru yorumu buldurma) basamaklarıyla ilerleyerek, öğrencilerin ahırzaman hadislerindeki mecazları keşfetmesini sağlayan derin sorgulama tekniğidir. Argümantasyon: Bir rivayetin zahiri (düz) anlamı ile te'vili (yorumu) arasındaki farkı deliller ve ispatlar kullanarak savunma ve açıklama becerisidir.
Materyal ve Teknoloji	Video yöntemi ile yayınlarımızdaki karikatürler ve o dönemi anlatan videolar izletilebilir.
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Giriş: İroni ve Sorgulama (Sokratik Tartışma-1. Aşama) - Öğrencilere; "Manevi bir şahsın alnında gerçekten yazı yazar mı?" veya "Yetmiş yıl boyunca boşluğa düşen bir taşın sesi fiziksel olarak duyulabilir mi?" gibi şaşırtıcı sorular sorulur. - Metindeki "yetmiş yaşındaki münafık" örneği anlatılarak, fiziksel zannedilen sesin aslında manevi bir düşüşün (esfel-i safilin) ilahi bir ilanı olduğu vurgulanır. Gelişme: Te'villerin İspatı (Argümantasyon) Süfyan'ın Eli: "Eli delik olmak" tabirinin halk arasında müsrifler için kullanıldığı (darb-ı mesel) hatırlatılır. Bunun israfı teşvik ederek insanları hırs damarıyla kendine bağlamak olduğu argümanı savunulur.

	• Zikirhanelerin Kapanması: "Allah Allah diyen kalmayacak" ifadesinin, tüm insanların kâfir olması değil; zikirhanelerin, medreselerin kapanması ve ezan gibi kutsal işaretlerde Allah isminin değiştirilmesi olduğu delilleriyle işlenir. Sonuç: Doğru Bilgiyi Buldurma (Sokratik Tartışma - Son Aşama) • Teşbihlerin zamanla cahil insanların elinde maddi hakikat gibi algılanmasının (Örn: Sevr ve Hut/Öküz ve Balık) yol açtığı yanlış anlaşılmalara toparlanır. • Mecazın, hakikatin bir yöntemi olduğu ve her bir rivayetin altında mantıklı bir te'vil bulunduğu sonucuna varılır.
Ölçme ve Değerlendirme	Soru-Cevap ve Analiz: 1- "Eli delik olmak" deyimini ile ahirzamandaki israf ve esaret arasındaki ilişkiyi metne göre açıklayınız. 2- Alnında "Bu kâfirdir" yazması rivayetini, serpuş (şapka) ve kanun dairesindeki te'viliyle nasıl değerlendirirsiniz? 3- Kıyametin dehşetini müminlerin görmeyeceği fikri ile "ruhların kabzedilmesi" rivayeti arasında nasıl bir bağ vardır?
İlişkili metinler	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ¹ • Yedinci Asıl: Pek çok teşbih ve temsiller bulunuyor ki, mürur-u zamanla veya ilmin elinden cehlin eline geçmesiyle hakikat-i maddiye telâkki ediliyor. Hataya düşer. Meselâ, “Sevr” ve “Hut” isminde ve âlem-i misalde sevr ve hut timsalinde berrî ve bahrî hayvanat nâzırlarından iki melâiketullah, âdeta bir koca öküz ve cismanî bir balık zannedilerek, hadise ilişilmiş. Hem meselâ, bir vakit huzur-u Nebevîde derin bir ses işitildi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etti ki: “Bu gürültü, yetmiş senedir yuvarlanıp, tâ ancak bu dakika Cehennemin dibine düşen bir taşın gürültüsüdür.”² İşte bu hadisi işiten, hakikate vâsıl olmayan, inkâra sapar. Hâlbuki yirmi dakika –o hadisten– sonra, kat’iyen sabittir ki, biri geldi, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâma dedi ki: “Meşhur münafık, yirmi dakika evvel öldü.” Yetmiş yaşına giren o münafık Cehennemin bir taşı olarak bütün müddet-i ömrü tedennide, esfel-i sâfilîne, küfre sukuttan ibaret olduğunu gayet belîğâne bir surette, Resul-i Ekrem

¹ Rahman ve Rahîm olan Allah’ın adıyla.

² Müslim, 4:3184, hadis no: 2844, 4:2145, hadis no: 2782; Müsned, 2:271, 3:341, 346, 360.

Aleyhissalâtü Vesselâm beyan etmiştir. Cenab-ı Hak, o vefat dakikasında o sesi işittirip, ona alâmet etmiştir.

(Sözler, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2024, s. 381)

BİRİNCİ MESELE

Rivayette var ki: “Âhırzamanın eşhas-ı mühimmesinden olan Süfyanın eli delinecek.”

Allahu a'lem, bunun bir tevili şudur ki: Sefahet ve lehviyat için gayet israf ile, elinde mal durmaz, israfata akar. Darb-ı meselde deniliyor ki: “Filân adamın eli deliktir.” Yani çok müsriktir.

İşte, “Süfyan israfı teşvik etmekle, şiddetli bir hırs ve tamâi uyandırarak, insanların o zayıf damarlarını tutup, kendine musahhar eder” diye, bu hadis ihtar ediyor. “İsraf eden ona esir olur, onun damına düşer” diye haber verir.

İKİNCİ MESELE

Rivayette var ki: “Âhırzamanın dehşetli bir şahsı, sabah kalkar, alnında ‘Hâzâ kâfir’ yazılmış bulunur.”³

Allahu a'lem bi's-savab, bunun tevili şudur ki: O Süfyan, kendi başına Frenklerin serpuşunu koyup, herkese de giydirir. Fakat cebir ve kanun ile tamim ettiğiinden, o serpuş dahi secdeye gittiği için, inşaallah, ihtida eder; daha herkes, yalnız istemeyerek onu giymekle kâfir olmaz.

ÜÇÜNCÜ MESELE

Rivayette var ki: “Âhırzamanın müstebit hâkimleri, hususan Deccalın yalancı Cennet ve Cehennemleri bulunur.”⁴

أَلْعَلِمُ عِنْدَ اللَّهِ bunun bir tevili şudur ki: Hükûmet dairesinde karşı karşıya kurulan ve birbirine bakan vaziyette bulunan hapisane ile lise mektebi, “Biri hûri ve gılmanın çirkin bir taklidi, diğeri azap ve zindan suretine girecek” diye bir işarettir.

DÖRDÜNCÜ MESELE

Rivayette var ki: “Âhir zamanda Allah, Allah diyecek kalmaz.”

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ bunun bir tevili şu olmak gerektir ki: “Allah, Allah, Allah” deyip zikreden tekyeler, zikirhaneler, medreseler kapanacak ve ezan ve kamet gibi şeairde ismullah yerine başka isim konulacak, demektir. Yoksa, umum insanlar küfr-ü mutlaka düşecekler demek değildir. Çünkü Allah’ı inkâr etmek, kâinatı inkâr etmek kadar akıldan uzaktır. Umum değil,

³. Buharî, Fiten: 26; Müslim, 2:373-375, 4:2248; Müsned, 2:228, 3:211; Tirmizî, Fiten: 62.

⁴. Cem’ü’l-Cevami, hadis no: 10662; Feyzû’l-Kadir, hadis no: 4249; Müslim, Fiten: 104, 109; İbn-i Mâce, Fiten 33; Müsned, 5:397.

⁵. Gerçek bilgi ancak Allah katındadır. (Mülk Suresi: 26.)

belki ekser insanlarda dahi vukuunu akıl kabul etmez. Kâfirler Allah'ı inkâr etmiyorlar, yalnız sıfâtında hata ediyorlar.

Diğer bir tevili şudur ki: Kıyamet kopmasının dehşetini görmemek için, mü'minlerin ruhları bir parça evvel kabzedilir; kıyamet kâfirlerin başlarında patlar.

(Şuâlar, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2024, s. 614-615)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ⁷

⁶ Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

⁷ Duaları şu sözlerle sona erer: “Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur” (Yunus Suresi: 10.)